

JP ŽELJEZNICE FBiH D.O.O. SARAJEVO

**KONSOLIDIRANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.GODINE
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

SADRŽAJ

	Strana
Odgovornost za konsolidirane finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2-6
PRILOG – Konsolidirani finansijski izvještaji	

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Temeljem Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 38/09), Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Federacija"). Računovodstveni propisi primjenjivi u Federaciji temelje se na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine prema kojima društva svoje finansijske izvještaje sastavljaju i objavljuju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima ("MRS"), njihovim dopunama i tumačenjima, te Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") i njihovim dopunama i tumačenjima koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde i koji su prevedeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika u Federaciji. Odluka o objavi standarda broj O-1/4-2010 od 28. aprila 2010. godine je obavezujuća za razdoblja koja počinju od 01. januara 2010. godine.

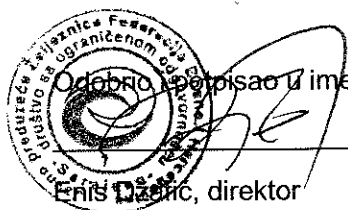
Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo trajnosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi;
- da se finansijski izvještaji pripremaju prema načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje u bilo koje doba s prihvatljivom tačnošću odražavaju finansijski položaj Društva kao i njegovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 38/09). Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Razumijemo i prihvatamo da je revizija obavljena u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine i standardima revizije primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine, budući da zaključno sa današnjim danom u FBiH nisu objavljeni i nisu na snazi revidirani i novi međunarodni revizorski standardi, te se i ne primjenjuju u svom punom obimu i sadržaju.

Odobrio i potpisao u ime Uprave
Enis Džanić, direktor

JP ŽELJEZNICE FBiH d.o.o. Sarajevo

Ulica Musala br.2

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Vlasnicima JP ŽELJEZNICE FBiH d.o.o. Sarajevo

Izveštaj o reviziji konsolidiranih finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih finansijskih izvještaja JP ŽELJEZNICE FBiH d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Matica") i njenih podružnica u daljem tekstu (Grupa), koji se sastoje od konsolidiranog bilansa stanja na dan 31. decembar 2017. godine, konsolidiranog bilansa uspjeha, konsolidiranog izvještaja o promjenama u kapitalu i konsolidiranim novčanim tokovima za godinu koja završava na taj dan, te sažetka značajnih računovodstvenih politika i drugih objašnjavajućih informacija uz konsolidirane finansijske izvještaje.

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na konsolidirane finansijske izvještaje mogu imati pitanja opisana u dijelu pod naslovom "Osnova za mišljenje sa rezervom", priloženi konsolidirani finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Grupe na dan 31. decembra 2017. godine, te konsolidirane rezultate njenog poslovanja i njene konsolidirane novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Stalna sredstva

Na dan 31.12.2017. godine Grupa je u svojim konsolidiranim izvještajima evidentirala nekretnine, postrojenje i opremu ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti od 1.474.678.652 KM (31.12.2016. godine 1.491.631.695 KM od čega matica iskazuje neto knjigovodstvene vrijednosti od 1.474.651.591 KM (31.12.2016. godine 1.491.584.075 KM - Bilješka 11. uz odvojene finansijske izvještaje). Značajan dio navedene imovine predstavlja imovinu koju je Matica stekla prilikom formiranja. Imovina je priznata prema trošku sticanja umanjenom za obračunatu amortizaciju zaključno sa 31. decembrom 2001. godine. Zbog hiperinflacije u ranijem periodu, a prema važećoj zakonskoj regulativi, izvršena je revalorizacija ove imovine prema koeficijentima zasnovanim na opštem indeksu rasta cijena industrijskih proizvoda u skladu s primjenjivim nacionalnim okvirom finansijskog izvještavanja. Posljednje finansijske izvještaje u skladu sa nacionalnim standardima Matica je objavila za godinu koja završava na dan 31. decembra 2005. godine. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja u Bosni i Hercegovini obavezni su za primjenu od 01. januara 2006. godine. Međutim, nismo se uvjerili u to da je Matica u svojim prvim finansijskim izvještajima prema MSFI-jevima nekretnine, postrojenja i opremu mjerila u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Nadalje, vezano za navedenu bilansu poziciju Matica je, u skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine na kraju izvještajnog perioda, trebala ocijeniti postoje li pokazatelji da je vrijednost sredstva umanjena, te ako takav pokazatelj postoji procijeniti nadoknativni iznos za takva sredstva. Matica nije izvršila procjenu nadoknativnog iznosa u skladu sa MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine, iako postoje indikacije da je vrijednost sredstva umanjena poput lošijeg ekonomskog efekta sredstava, zastarjelosti ili fizičkog oštećenja.

Navedeno je naglašeno u mišljenju prethodnog revizora za 2016. godinu na koje je revizija dala modifikaciju. Efekti navedenog odstupanja na konsolidirane finansijske izvještaje na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine nisu utvrđeni, čime Grupa nije postupila po preporukama prethodne revizije.

Zalihe

Na dan 31.12.2017. godine Grupa u svojim konsolidiranim izvještajima iskazuje zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u iznosu od 23.834.619 KM (31. decembra 2016. godine 27.186.299 KM) od čega Matica iskazuje vrijednosti u iznosu od 23.825.466 KM (31. decembra 2016. godine 27.175.018 KM - Bilješka 17. uz odvojene finansijske izvještaje). Od navedenog iznosa, iznos od 8.374.688 KM odnosi se na zalihe materijala i rezervnih dijelova van upotrebe.

Grupa nije u skladu sa MRS-2 – Zalihe provela procjenu neto utržive vrijednosti zaliha i izvršila umanjene iako postoje indikacije da je vrijednost zaliha umanjena poput oštećenja, zastarjelosti i smanjenja prodajne cijene.

Navedeno je naglašeno u u mišljenju prethodnog revizora za 2016. godinu na koje je revizija dala modifikaciju. Efekti navedenog ostupanja na konsolidirane finansijske izvještaje na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine nisu utvrđeni, čime Grupa nije postupila po preporukama prethodne revizije.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao Osnova za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Ostale informacije

Menadžment je odgovoran za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u konsolidirani godišnji izvještaj, ali ne uključuju konsolidirane godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno protivrječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, na osnovu posla koji smo obavili, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da objavimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za objaviti.

Isticanje pitanja

Matica je u revidiranom periodu, na osnovu preporuke prethodnog revizora, poduzela sve aktivnosti u vezi sa procjenom vijeka trajanja imovine. Uprava je predložila, a Nadzorni odbor usvojio izmjenu vijeka trajanja imovine, te su donesene adekvatne odluke. Na osnovu Odluke Nadzornog odbora broj NO-24771-1-4/17 od 23.11.2017. godine Matica je izvršila promjenu vijeka trajanja imovine i usklađivanje amortizacionih stopa sa procjenjenim vijekom trajanja. Provođenjem navedene odluke značajno su smanjeni troškovi amortizacije koji za period 01.01.2017. – 31.12.2017. godine iznose 24.786.439 KM, dok su u periodu 01.01.2016. – 31.12.2016. godine navedeni troškovi iznosili 35.882.279 KM. Trošak amortizacije smanjen je za iznos od 11.095.840 KM. Sve procjene su u nadležnosti Uprave Matice. Uprava je u okviru svojih aktivnosti analizirala ukupnu imovinu kroz parametre stanja imovine, korištenja imovine, visine amortizacije i njeno učešće u cijeni koštanja, te je na osnovu navedenog

utvrdila vijek trajanja imovine u skladu sa MRS-16. Ovu procjenu Matica je uradila na osnovu preporuka prethodnog revizora i ovo je prvi put da je Uprava racionalno analizirala ovu bilansnu poziciju.

Na dan 31.12.2017. godine Matica nema u potpunosti riješeno pitanje vlasništva nad nekretninama koje su iskazane u finansijskim izvještajima Matice. Finansijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom potpunog vlasništva nad nekretninama koje su navedene u finansijskim izvještajima. Moguću realizaciju rješavanja pitanja vlasništva Uprava ne može realizovati sama, te je za isto potrebno da Osnivač definiše strategiju i status javnog dobra. Zbog neusaglašenosti bilansnih pozicija potraživanja i obaveza iz inostranstva evidentiranih u prethodnom periodu, mogući su efekti promjena ovih bilansnih pozicija, te njihov uticaj na ostale bilansne pozicije. Ova bilansna pozicija zahtjeva analizu kao poseban projekat te sugerisemo uspostavljanje aktivnosti Uprave za navedeno.

Protiv Matice je pokrenut značajan broj sudskih sporova. Uprava procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obaveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi. Konačan ishod ovakvih sporova ovisi o budućim ishodima kontinuiranih pravnih procesa, te su kalkulacije rezerviranja inherentno nesigurne. Matica je iskazala dugoročna rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 2.984.924 KM (Bilješke 3.16, 23 i 31).

Naše mišljenje nije modifikovano za sva pitanja navedena u prethodnim paragrafima.

Značajna neizvjesnost u vezi sa vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na Bilješku 10. uz odvojene finansijske izvještaje u kojoj je navedeno da je Matica za period 01.01.-31.12.2017. godine ostvarila gubitak u iznosu od 4.230.171 KM. Matica je u toku 2017. godine donijela Odluke o pokriću gubitka prethodnog periodu u iznosu od 89.758.682 KM. Izvršeno je pokriće gubitka iz 2015. godine, te je navedeno provedeno kod nadležnog Suda. Aktivnosti provođenja izmjene kapitala po osnovu pokrića gubitka na teret kapitala za 2016. godinu je u toku. Osnovni kapital na dan 31.12.2017. godine, poslije pokrića gubitak iznosi 698.230.259 KM.

Na dan 31.12.2017. godine Matica je evidentirala ukupne kratkoročne obaveze u iznosu od 307.550.043 KM, a ukupnu kratkoročnu imovinu u iznosu 72.361.587 KM, te su na dan 31.12.2017. godine tekuće obaveze matice premašile tekuću imovinu za iznos od 235.188.456 KM.

Matica je tokom godine završene na dan 31.12.2015. godine zaključila brojne ugovore o refinansiranju obaveza sa povjeriocima. Zakon o finansijskoj konsolidaciji Matice još uvijek nije proveden, ali je Vlada FBiH u budžetu za 2018. godinu predvidjela iznos od 6 miliona KM po navedenom Zakonu čime je iskazala namjeru da realizuje Zakon o finansijskoj konsolidaciji Željeznica Federacije BiH. Kako je navedeno u Bilješci 10. uz odvojene finansijske izvještaje, ti događaji i ostala pitanja navedena u Bilješci 30. uz odvojene finansijske izvještaje, ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja može uzrokovati značajnu sumnju u mogućnost Grupe da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih godišnjih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih godišnjih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja navedenih u poglavlju Osnova za mišljenje sa rezervom odredili smo da će niže navedenja pitanja biti ključna revizijska pitanja koja treba priopćiti u našem izvještaju.

Prihodi

Usmjerili smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Matice. Matica ostvaruje prihode pružanjem usluga transporta putnika, tereta i održavanja željezničke infrastrukture. Prihodi od pružanja usluga priznaju se prema stepenu dovršenosti ugovora.

Matica priznaje sredstvo za prihode tekućeg perioda koji nisu mogli biti fakturisani, a za koje su nastali troškovi u tekućem period u vezi sa pružanjem usluga. Procjena iznosa nefakturisanih prihoda zahtjeva značajne prosudbe menadžmenta zbog specifičnih rizika povezanih sa svakim sredstvom priznatim za nefakturisani prihod.

Korištene procedure su:

- Testiranje potraživanja slanjem eksternih potvrda kupcima Matice;
- Testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- Procjena potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima u skladu s Zahtjevima sadržanim u MSFI-ima.

Ostale informacije

Reviziju povezanog pravnog lica Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju obavio je isti revizor i dao je pozitivno mišljenje. Revizija finansijskih izvještaja povezanog pravnog lica Olimpik turs d.o.o. Sarajevo za godinu koja završava na dan 31. decembar 2017. godine nije provedena. Uticaj rezultata u finansijskim izvještajima povezanih pravnih lica nije značajan na finansijske izvještaje grupe kao cjeline.

Odgovornosti Menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane finansijske izvještaje

Menadžment Grupe je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 38/09) i za one interne kontrole za koje Menadžment Grupe odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih godišnjih finansijskih izvještaja, Menadžment Grupe je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Menadžment Grupe ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa konsolidiranog finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške te na osnovu toga izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- ✓ prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola;
- ✓ stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Grupe;
- ✓ ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorio Menadžment;
- ✓ zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Menadžment, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem;
- ✓ ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

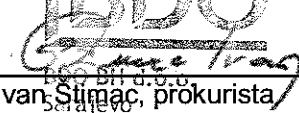
Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tokom naše revizije.

Angažovani ovlašteni revizor odgovoran za ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Adis Hatibović - ovlašteni revizor.

Sarajevo, 11.04.2018. godine

BDO BH d.o.o. Sarajevo
Dolina broj 11
71000 Sarajevo

Adis Hatibović, ovlašteni revizor

Ivan Stijak, prokurista
Društvo za reviziju